

Column **Hugo Reumkens**

BEMOEIZUCHT RVC: ZEGEN OF ZWAARD VAN DAMOCLES?

De rol van de raad van commissarissen (RvC) in de Nederlandse corporate governance is aan het veranderen, en dit gaat niet zonder controverse. Steeds vaker bemoeien RvC's zich intensiever met het strategisch beleid en de uitvoering daarvan. Hoewel dit op het eerste gezicht positieve ontwikkelingen lijken, brengen ze ook aanzienlijke uitdagingen met zich mee.

De RvC heeft de cruciale taak om toezicht te houden op het bestuur en de algemene gang van zaken binnen een onderneming. De wetgever heeft hierbij altijd een duidelijke scheiding beoogd tussen de rollen en verantwoordelijkheden van het bestuur en de RvC. Echter, de toenemende betrokkenheid van de RvC roept vragen op over rolvervaging en de grenzen van hun mandaat. Bestuurders vrezen – terecht – dat deze intensieve betrokkenheid kan leiden tot een situatie waarin commissarissen zich gaan bemoeien met het dagelijks bestuur. Dit raakt de kern van de Nederlandse corporate governance, waar een heldere scheiding tussen toezicht en bestuur essentieel is om efficiëntie en duidelijkheid te waarborgen. Wat opvalt, is de paradox in de houding van bestuurders: aan de ene kant zien ze de meerwaarde van een actievare RvC, maar aan de andere kant uiten bestuurders ernstige bedenkingen. Ze vrezen niet alleen rolvervaging, maar ook dat commissarissen bestuurlijke dilemma's verwarren met gebrek aan controle, overreageren op incidenten en de beleidsruimte van bestuurders aanzienlijk inperken. Deze zorgen zijn niet ongegrond en hebben grote implicaties.

Een RvC die te diep doordringt in het bestuur kan de lijn tussen bestuur en toezicht vervagen, wat ook kan leiden tot discussies over verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. Bestuurders zouden kunnen betogen dat hun vermogen om onafhankelijk te handelen is aangetast, wat de verantwoordelijkheid van commissarissen vergroot. Deze

ontwikkeling kan de besluitvorming verlammen en de rechtspositie van beide organen compliceeren. Daarnaast bestaat er het gevaar van 'governance by committee', waarbij verantwoordelijkheid wordt verwaterd door collectieve besluitvorming. 'Als

iedereen verantwoordelijk is, is niemand verantwoordelijk', hetgeen kan resulteren in een situatie waarin niemand daadwerkelijk verantwoordelijk wordt gehouden voor slechte beslissingen. Dat is gevaarlijk in de complexe juridische en regelgevende omgeving waarin ondernemingen tegenwoordig opereren.

Een zorgvuldige balans is nodig. De toenemende invloed van de RvC kan een zegen zijn, mits deze binnen verantwoorde grenzen blijft. Transparantie, duidelijke taakafbakening en regelmatige evaluaties zijn essentieel om te voorkomen dat de RvC's invloed een zwaard van Damocles wordt, dat boven het hoofd van bestuurders hangt. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat de Nederlandse corporate governance niet alleen evolueert, maar ook versterker uit deze veranderingen komt. ☞

Hugo Reumkens is advocaat en partner bij Van Doorne NV. Hij schrijft deze column op persoonlijke titel.